

29.02.2024 GK

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM PROGRAMI AÇILMASI VE YÜRÜTÜLMESİNE DAİR İLKELER

A. Genel İlkeler

1. Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği çerçevesinde açılacak her bir program için ayrı olmak üzere aşağıdaki yeterliliklerin sağlanması gerekir:
2. Öğretim üyeleri, programın açılacağı üniversite kadrosunda görev yapmakta olup doktora veya doçentliği programın açılacağı alanda, söz konusu program disiplinler arası ise doktora veya doçentliği Yükseköğretim Yürütme Kurulunun belirlediği doğrudan ilişkili alanlarda olmalıdır.
3. Doktora programı, en az ikisi profesör, birisinin profesör olması hâlinde ise en az ikisi doçent olmak üzere, üniversite kadrosunda asgari altı öğretim üyesi ile açılabilir. Lisans programındaki ana bilim/ana sanat dalı ile aynı isimde doktora programı açılması hâlinde bu öğretim üyelerinin dördü doğrudan programın açılacağı alandan olmak şartıyla ikisi Yükseköğretim Yürütme Kurulunun belirlediği ilgili alanlardan olabilir.
4. Yüksek lisans programı en az ikisi profesör ve/veya doçent unvanına sahip olmak üzere üniversite kadrosunda asgari üç öğretim üyesi ile açılabilir.
5. Yüksek lisans programı açılabilmesi için en az iki yarıyıl lisans programında ders vermiş olması, doktora programı açılabilmesi için ise söz konusu öğretim üyelerinin en az dört yarıyıl lisans ya da iki yarıyıl tezli yüksek lisans programında ders vermiş olması gerekir.
6. Lisansüstü eğitim-öğretim programı açacak üniversitenin ilgili program için gerekli kütüphane ve laboratuvar gibi eğitim-öğretim ve araştırma altyapı imkânlarına sahip olması gerekir.
7. Yüksek lisans ve doktora programlarında farklı bilim/sanat dallarından öğretim üyelerinin gerekliliği hususunda Yükseköğretim Yürütme Kurulu yetkilidir.

Yüksek Lisans Programı

1. Başvuru yapılan yüksek lisans programında görev alacak öğretim üyeleri başına düşen yayın/eser sayısı ortalaması, müracaat edilen yıldan önceki takvim yılı dikkate alınarak en az 1 olmalıdır.

Doktora Programı

1. Doktora programına üniversitenin başvuru yapabilmesi için en az bir program akreditasyonunun olması gerekmektedir.

2. Başvuru yapılan doktora programında görev alacak öğretim üyeleri başına düşen yayın/eser sayısı ortalaması, müracaat edilen yıldan önceki takvim yılı dikkate alınarak en az 1 olmalıdır.

Yüksek lisans ve doktora programlarında görev alacak öğretim üyelerinin yayınları/ eserleri konusunda:

- a) **Fen Bilimleri ve Matematik, Mühendislik, Sağlık Bilimleri, Ziraat, Orman ve Su Ürünleri alanları için:** Web of Science (SCIE, SSCI, AHCI) veya Scopus kapsamındaki dergilerde yayımlanmış makale veya tescil edilmiş patent,
- b) **Mimarlık, Planlama ve Tasarım alanları için:** Web of Science (SCIE, SSCI, AHCI, ESCI) veya Scopus kapsamındaki dergilerde yayımlanmış makale veya tescil edilmiş patent veya yarışmada derece,
- c) **Eğitim Bilimleri, İlahiyat, Filoloji, Hukuk, Spor Bilimleri, Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler alanları için:** Web of Science (SCIE, SSCI, AHCI, ESCI), Scopus veya TR Dizin kapsamındaki dergilerde yayımlanmış makale veya uzmanlık alanıyla ilgili özgün bilimsel kitap,
- d) **Güzel Sanatlar alanı için:** Web of Science (SCIE, SSCI, AHCI) Scopus veya TR Dizin kapsamındaki dergilerde yayımlanmış makale veya alanıyla ilgili özgün bir eser

dikkate alınacaktır.

B. Danışman

1. Açılan lisansüstü programlarda yukarıda belirtilen niteliklere sahip öğretim üyeleri, ilgili programın bağlı bulunduğu enstitü yönetim kurulu kararıyla danışman olarak atanır. Birinci danışmanlar üniversite kadrosundaki öğretim üyeleri arasından (2547 sayılı Kanun Ek Madde 46 ile görevlendirilenler dâhil) atanır. İkinci danışmanlar ise üniversite kadrosu dışındaki öğretim üyeleri ile doktora derecesine sahip kişiler/araştırmacılar arasından da atanabilir.
2. Emekliye ayrılma veya başka bir yükseköğretim kurumuna geçme gibi sebeplerle ilgili yükseköğretim kurumundan ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları devam eder.
3. Tezin iç kapağında tez danışmanı ve diğer tez jüri üyelerinin isimleri yer alır.

C. Program Yeterlilik Koşulu

1. Lisansüstü programlarda görev alacak öğretim üyelerinin de yukarıda yer alan yayın şartını sağlaması gerekir.
2. Asgari öğretim üyesi yeterliliklerinin her yıl Mayıs ayında, öğretim üyelerinin yayın yeterliliklerinin ise 3 yıl sonunda

gözden geçirilerek şartları sağlayamayan programlara yeni öğrenci alınmaz.

Ç. Diğer Hususlar

1. Bu asgari yeterlilikler yeni lisansüstü program (tezsiz yüksek lisans programları dâhil) açma talepleri için geçerlidir.
2. Bu ilkelerden önce gerekli yeterlilikleri sağlayan ancak yukarıda yer alan asgari yeterlilikleri sağlayamayan lisansüstü programların, bu ilkelerin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl sonunda (2026-2027 Eğitim ve Öğretim yılı sonuna kadar) aranan yeni yeterlilikleri sağlaması gerekmekte olup, bunu sağlayamayan lisansüstü programlara öğrenci alımı durdurulur.

Değerlendirmede Dikkate Alınacak Yayın/Eserlere İlişkin Açıklamalar

Yarışma: Geçerli yasa, yönetmelik ve esaslar çerçevesinde, ilgili kuruluşlar (Meslek Odaları, Yerel Yönetimler, Bakanlıklar, Uluslararası Kuruluşlar) tarafından düzenlenen, planlama, mimarlık, kentsel tasarım, peyzaj tasarımı, iç mimari tasarım, endüstri ürünleri tasarımı ve mimarlık temel alanındaki yarışmayı,

Tasarım: Bir yapı, ürün veya nesnenin özgün ilk çizimi veya özgün tasarımını,

Sergi: Sanatsal niteliği haiz sergi, bienal, trienal, gösteri, dinleti, festival veya gösterim etkinliklerini ifade eder.

T.C.
YÜKSEKÖ RET M KURULU BA KANLI I
E itim-Ö retim Dairesi Ba kanlı ı

Sayı : E-75850160-104.01.04.01-11197

16.02.2021

Konu : Lisansüstü Program Açılması Başvuruları

DAĞITIM YERLERİNE

Yükseköğretim kurumlarının lisansüstü eğitim programı açmada başvuru yöntemi, 10.02.2021 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısında incelenmiş ve 2547 sayılı Kanun'un 44'üncü maddesi ile Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği uyarınca; yükseköğretim kurumları bünyesinde lisansüstü program açılması tekliflerinin Yükseköğretim Bilgi Sistemi (YÖKSİS) Akademik Birim Ağacı Yönetim Sistemi (ABAYS) yazılımı üzerinden yapılmasına, bu sistem üzerinden yapılmayan başvuruların değerlendirmeye alınmamasına,

1) Söz konusu yazılım üzerinden yapılacak lisansüstü program açılması başvurularında programda görev alacak asgari öğretim üyelerinin aşağıdaki şartları sağlaması durumunda sisteme eklenebilmesine,

a) Bir öğretim üyesinin en fazla iki farklı isimli lisansüstü programın tezli yüksek lisansı ile doktora programlarında, ayrıca en fazla bir tane de disiplinlerarası lisansüstü programın tezli yüksek lisansı ile doktora programında asgari öğretim üyesi olarak yer alabilmesine, tezsiz yüksek lisans programlarının bu kısıtlamaya tabi olmamasına,

b) Öğretim üyesinin haftalık ders saati yükünün toplamda 30 saati geçmemesine,

c) Öğretim üyesinin danışmanlık sayısının "Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği 35. maddesi" uyarınca tezli yüksek lisans ve doktora programları için 14'ü, tezsiz yüksek lisans programları için tezli yüksek lisans ve doktora programları hariç 16'yı geçmemesine,

d) Öğretim üyelerinin üniversitenin kadrosunda olmasına,

e) Kadrosu farklı üniversitede bulunan ancak ilgili üniversitede rektör ya da dekan olarak görev yapan öğretim üyelerinin lisansüstü programda asgari öğretim üyeleri arasında kabul edilmesine, ancak söz konusu öğretim üyelerinin görevden ayrılması durumunda programın asgari öğretim üyelerinden çıkarılmasına,

2) Bir öğretim üyesinin birinci maddenin (a) bendindeki şartlardan daha fazla programın asgari öğretim üyesi olarak YÖKSİS sistemi üzerinde eşleştirilmiş olması durumunda; söz konusu öğretim üyelerinin tezsiz yüksek lisans programları hariç bütün lisansüstü programların asgari öğretim üyesi listesinden çıkarılmasına; üniversitelerin YÖKSİS üzerindeki mevcut lisansüstü programlarına ilişkin asgari öğretim üyesi eşleştirmelerini kontrol ederek mevcut tüm programları için asgari öğretim üyesi eşleştirmelerini

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : HABOGKHZ

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yok-ebys>

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06800 Bilkent Ankara-Türkiye
Telefon: 0(312) 298 70 00
Faks: 0(312) 266 47 59

Bilgi için: sa ÇALI
Bilgisayar letmeni

tamamlamalarına; mevcut programları için asgari öğretim üyesi eşleştirmesi yapılmadan sistem üzerinden yeni lisansüstü program açılmasını teklif edememesine; teklif etmesi durumunda da söz konusu teklifin değerlendirilmeyerek iade edilmesine,

3) Uzaktan Öğretim Tezsiz Yüksek Lisans Programları için görev alacak öğretim üyelerine ilişkin örgün eğitim için var olan kriterlerin geçerli olmasına

karar verilmiştir.

Söz konusu karar uyarınca üniversiteler bünyesinde lisansüstü program açılması konusundaki teklifler, <https://yoksis.yok.gov.tr/> "Genel İşlemler" sekmesi altında yer alan "Program/Bölüm Açma, Öğrenci Alımı" menüsü üzerinden gönderildiği takdirde değerlendirmeye alınabilecek olup başvuru sırasında istenen formlara "Yardım" sekmesi altında bulunan "Taslak Dosyalar" bölümünden ulaşılacaktır.

Kurulumuz tarafından daha önce açılmasına izin verilen bazı lisansüstü programların YÖKSİS üzerinde anabilim dalı eşleştirmesinin tamamlanmadığı görülmektedir. Bilindiği üzere lisansüstü programlara ilişkin diplomalar anabilim dalı adı ve bu anabilim dalına bağlı lisansüstü program adı ile düzenlenmektedir. Bu nedenle üniversitelerimizin YÖKSİS üzerindeki Kurulumuz tarafından açılmasına izin verilmiş olan lisansüstü programları için açılış izni kararında yer alan anabilim dalı bağlantısı ile birlikte asgari öğretim üyesi yeterliliklerini de kontrol ederek düzenlemeleri gerekmektedir.

Yukarıda yer alan karardan da anlaşılabileceği üzere üniversitelerimizin sistem üzerinden lisansüstü program açılmasını teklif edebilmeleri ve değerlendirilebilmesi için açılış izni verilmiş olan lisansüstü programlarındaki asgari öğretim eşleştirmelerini tamamlamaları gerekmekte olup asgari öğretim üyesi eşleştirmesi tamamlayan üniversitelerin teklifleri, değerlendirilmeyerek iade edilecektir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Süleyman Necati AKÇEŞME
Başkan a.
Genel Sekreter

Dağıtım:

Tüm Üniversitelere
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına

